

הקש ששבר את גבו של יקיר

העיתונות. הרי הקהל שלי הם הרד"ר, סים, בנייהנער, וגם ילדים שעוד לא קוראים עיתונים. בעצם, אני מרגיש די נוח עם הביקוש הזה, ואני לא חושב שזה יזיק לי, אלא אם אפלוט שטויות, או שיצטטו אותי לא נכון".

ביתנים הוא מתפרנס יפה מהנחיות עריכתיו, וגם מהדרכת קורס ל־קריינים ברעננה.

הראיון שלי עם יקיר אביב נקבע ליום השישי האחרון בשעה 3. בשעה 2 הוא צילצל ושאל אם הוא יכול לאחר בשעה. צלם וכתבת המתווכח לו במשך יותר משעה. הוא לא הגיע, וגם לא צילצל. בערב הוא צילצל, התנצל שהיתה לו איזו בעיה, וקבע מועד חדש לראיון. למחרת, הפעם הוא הגיע בדיוק של דקה. לא תסם הגיע, אלא בא מצור ייד בספור קורות־חיו, מוכן מראש, כתוב בכתב־יד מסודר, ללא אף מחיקה אחת (העתקתי את זה שלוש פעמים, סיפר). מהמראיון אידיאלי, אם להתעלם מהשעה שבזכותה בגללו יום קודם לא נעמי רון.

וסקס, ואסור לפגוע באנשים. חוץ מזה הכל מותר. זה מה שיפה ברשת ג', בזכות הליברליות של מנהל הרשת, גילעד כ"שך".

בעיקבות הפסקת עבודתו ברדיו — אירוע שהוא די נדיר, למעשה — הופי

ושעיניי ולגו דמעות. שוב היו צעקות ומכתבים, ושוב התנצלות.

היו לי עוד כמה פליטות־פה, אבל רובן עברו בשלום. זה מה שקורה, כאשר סיגנון ההגשה הוא חופשי. זה סיגנון של החברה, סטרייט, בניגוד

מספר. לפני אחד המישחקים של הקבוצה אמרתי בשירור שלא איכפת לי אם שחומי־העור של מכבי יפסידו לשחומי־העור של ריאל מדריד. היו צעקות ומכתבים ממנהלת מכבי, והתנצלות.

"ה לא הקש ששבר את גב הגי' מל, זה נבזיז! אומר שדרגה־רדיו יקיר אביב, שבועיים אחרי הפסקת עבודתו, מפני שאמר בשירור, 'ראיתי אתיופיות עם בטן נפוחה, ולא מרעב'." מה יש לי להגיד? הוא אומר, 'עברתי את גבול הטעם הטוב, אתיופיה זה נושא מאוד רגיש עכשיו בארץ. זו היתה פאשלה, ניצול לרעה של ה־מיקרופון, ואין שום דבר שאני יכול לומר להגנתו'.

"הייתי מעדיף, כמובן, שזה היה עובר רק בנויפה. אני טיפוס בעייתי. סלחו לי פעם, ועוד פעם, ועוד פעם. התחשבו בי, הלכו לקראתי בעניין שעות־שירור, לא נתנו לי מישמרת' בוקר מפני שאני גר בהרצליה".

יקיר (31) הוא גבה־קומה (1.85 מ') רזה, בעל עיניים בהירות, קול עמוק ונעים, לא רק כשהוא בוקע מן הרדיו. הוא פופולרי מאוד, נערץ על־ידי המוני בנייהנער, וגם על־ידי מי שכבר שכחו את הנעורים שלהם, אבל יודעים ליהנות מחוויה־המור מקורי ובדיחות ספונטניות.

כשנולד קראו לו יחיאל יעקובר ביץ'. בתיכון קראו לכולם בשמות' המישפחה, והחברה קיצרו את שמו וקראו לו יקי. ההורים קראו לו 'כל מיני שמות פולניים, כמו קוצ'ניו', אבל במשך הזמן התרגלו ליקי. כשהגיע לרדיו, החליטה הממונה עליו, הקריינית יעל בן־יהודה, שיקי זה לא שם עברי, והוא הפך ליקיר. למה אביב? זה תסם, בא לי'.

בגיל 23 התחתן עם חברתו מימי בית־ספר, תיכון, ארובה, העובדת כא' חות בבית לוינסטין, והוא אב לטומי בן ה־8.

בעבר הושעה פעם מן הרדיו, ופוטרו פעמיים. יקיר, על עברו הבעייתי: 'בתחילת הדרך, לפני ארבע שנים, הגשתי בלילה את רדיו־סק, הכנסתי חבר לאולפן, דבר שהוא אסור גם כיום, ואמרתי בקול מור, נמרץ, אם נמאס לכם מהרעש, תוכלו לעבור אחרי חצות לרשת א' ולשמע גרשוני, סונטה, כאלה דברים'. לחבר שלי היה צחוק מהדבר, מפחד, והוא עשה קולות ברקע. היה בלגאן שלם. מנהל רשת א' פול לנראו, שמע את זה, והיה נרמה לו שאני פוגע ברשת א'. הוא הביא להקלטה למנהל הרדיו — עד היום אני לא יודע איך הוא הצליח להקליט את זה — והושעתו לשלושה חודשים.

"הייתי בסדר איזה זמן, ואחר־כך התחצצתי באוזן יעל בן־יהודה. כתבתי לה מיכתב ובו ביקורת, והרגזתי אותה. על זה אני לא רוצה לדבר, לא רוצה לירוק לבאר שממנה אולי עוד אשתה. פוטרתי, וכעבור כמה חודשים ביקשתי לחזור. קיבלו אותי בחזרה.

"בפעם הבאה לא באתי להקלטה של עברתי לעם ברשת א'. כי ישנתי מאוחר. שוב פוטרתי. עשוי לי לזכור טוב במחלקת הבידור, ואחרי שמונה חוד' שים היגשתי בקשה רשמית לחזור. הבטחתי להיות בסדר, ושוב קיבלו איר' תי בחזרה. כמעט שנה עברה מאז. היי' תי בסדר, עד הפאשלה האחרונה".

סיגנון של חברה

ין סקנרדל לסקנרדל היו ליקיר כמה פאשלות קטנות, שעברו איכשהו. אני לא אוהד של קבוצת הכדורסל של מכבי תל־אביב, הוא

יקיר אביב כותב על עצמו: "היינו ארבעה זרועים במנק!"

שברשת הקשר אפשר לעלות על התדר של גלי צה"ל. במילחמת יום־הכיפורים הופיע מולנו טנק מצרי על גבלאה. אני הייתי התותחן וכשהמפקד שלי צעק: 'אש!' הקשבתי לד"ש עם שיר. עד היום אני לא יודע איך המצרים לא הרימו אותנו. בטח הם האזינו לקול קאהיר. השתחררתי ונסעתי לאמסטרדם. היתה לי חברה הולנדית שהיכרתי בארץ. בצעדת ארבעת הימים. נדלקתי עליה בגלל הדרך העדינה שבה פוצצה לי שלפוחיות בכף־הרגל. באמסטרדם היו לי אופני־מירוץ. ופעם תפס אותי שוטר על מהירות מופרזת והוציא לי את האוויר מהגלגלים. הוא חיך אליי כל הזמן שהוא עשה את זה. כשחזרתי לארץ קניתי סובארו. ופעם שוטר תפס אותי בצומת מסובים על מהירות מופרזת. הוא לא חיך, אבל גם לא הוציא לי את האוויר. ואני למדתי שהיתרון של הארץ שלנו הוא שכאן האנשים אומנם עצבניים יותר. אבל מצד שני נותנים לך נשום.

ב־75 עליתי לספינה של אייבי נתן. אלה היו הימים הראשונים של הספינה. והגיעו אלינו המון מיכתבים עם תרומות כסף. הייתי היחיד על האוניה שידע עברית. לכן הייתי ממונה על הדואר. כך התחיל הרומן שלי עם מניית סטוק בל'. לא היו בנות על הספינה. רק גברים. כך שחיי המין שלנו היו די חדגוניים. למעשה.

בשנת 76 למדתי פסיכולוגיה בירושלים. עבדתי בתיכנות בתל־אביב. התחתנתי בחיפה — אבל מכל הפעילויות האלה לא ראיתי כסף. כשנולד לנו בן חשתי שאולי עכשיו סוף־סוף אתחיל לראות כסף. אבל רק ההורים שלי וההורים של אשתי קנו כרטיסים לטקס ברית־המילה. וזה בקושי כיסה את ההוצאות. בכלל — אני וכסף אף פעם לא הלכנו ביחד. כמו אל־על: הפוטנציאל קיים. אבל המאזן הסופי תמיד בגידעון.

"סבאבה" ראשונה

ב זמן שהחברים שלי עשו כסף — אני קראתי ספרים. הספר האחרון שקראתי הוא מדריך הנשמה מפה־לפה בהוצאת מגן־דוד אדום. קראתי אותו בנשימה עצורה.

משום מה היה נדמה לי שברדיו אפשר לעשות כסף. אז הלכתי לקול ישראל. הייתי סטודנט תפרן, ולא היתה לי תעסוקה אחרת בחופש. בלשכת העבודה הציעו לי לקטוף עגבניות או ללכת לרדיו. אני אלרגי לבלבאדי־מרי. אז העדפתי את האפשרות השנייה. בהתחלה ניבאו לי גדולות. אמרו שיש לי קול דומה לקול של חיותה דביר.

מאז ינואר 80 היגשתי ברשת גימל את התוכניות שש בשש 30 בצל והצגה יומית. עבדתי חמש שנים — עד ינואר 85. ואז היתה לי איזושהי פליטה בקשר לפליטה — ואלה היו השנים היפות ביותר של המחצית הראשונה של שנות ה־80 בחיי. היכנסתי סיגנון חדש לרדיו: הייתי מופיע לא מגולח לשידור. וזאת היתה בהחלט חדשנות מרעננת. כשיכתבו את דברי ימי הרדיו הישראלי. אני מקווה שלא ישכחו לציין מי היה הראשון שאמר את המילה "סבאבה" בשידור חי.

יקיר אביב כותב על עצמו:

"היינו ארבעה זרועים במנק!"

מה שיש לי להגיד בקשר לנסיבות הכרונולוגיות והמוניציפיות של לידתי, זה שהדבר התרחש ב־53, בחיפה. בילדותי סבלתי מתסביך גובה. המורות תמיד אמרו לי: 'תשב!' למרות שכל הזמן ישבתי. במכות עם חברים נאלצתי להשלים עם זה שאני חוטף מתחת לחגורה.

כל ילדותי עברה עליי בעיר־הנמל. והחלום שלי היה שכאשר אהיה גדול יקבלו אותי לקבוצת הכדורסל של הפועל חיפה כשחקן רכש שחום־עור. אבל זה לא יצא. הקבוצה ניהלה אומנם משא־ומתן עם הוריי אבל הם דרשו עבורי סכום גבוה מדי בשקלים — ואז עוד לא המציאו את השקל — כך שכל העניין בוטל. אז עוד לא דיברו בדולארים. רק בלירות ובפולניות.

בכלל. חיפה היתה באותה תקופה עיר מאוד פולנית. ההורים שלי היו לוחמים אותי להצגות בפולנית וביידיש. אולי זאת הסיבה שהיום אני כלי־כך בעד זמרי הקאסטות.

עד גיל 8 לא כלי־כך הלך לי עם בנות. רובן נרתעו מעצם העובדה שאני נאלץ לרדת על הברכיים כדי למשוך להן בצמה.

בגיל 9 החלטתי להיות קריין ברדיו. הקריינים הפופולאריים באותה תקופה היו עזריה רפפורט, משה חובב, אלימלך רם — כולם בעלי קול עבה כזה. קצת מפחיד. חשבתי שהקריינים ברדיו הם אנשים גדולים נורא. ביריונים כאלה. התחלתי להתאמן בבולווקר. התאמנתי גם בקריינות עם טייפ־סלילים. הייתי מקליט את עצמי על מהירות 15. ומשמיע את ההקלטה על 7 וחצי. עד שהקול שלי נשמע די עמוק בשביל להיות קריין ברדיו.

כוכבי המוסיקה הקלה של אותם ימים היו התרגולים החמצוצים רן אלירן ואסתר עופרים. ואני הייתי מתאמן בלצורח למיקרופון: 'וואו! ועכשיו בואו נתפוס ראש עם מה־אומרות־עינייך! בומבה של להיט! כאסה אמיתי. בקיצור. ילדות שיגרתית. היתה התחלופה גדולה של שכנים בבית שלנו.

בגיל ההתבגרות המצאתי שיטה להסרת חצקונים בעזרת סכיני־גילוח ושמן מנוע של טוסטוסים. זה משהו מאוד אינטימי. ואני לא יכול לפרט.

"צ'או" מהפכני

ב צבא רציתי להיות בגלי צה"ל אבל אז קיבלו רק בעלי מרופל נמוך. ואני חשבתי שגדיעת כף־היד תהיה מחיר מוגזם בשביל קריירה רדיופונית. הקריינית האהובה עליי היתה עיינה אילון — היא היתה מסיימת כל שידור שלה ב־צ'או'. זה היה בסוף שנות ה־60. וחלף הרבה זמן מאז ועד שאני הגעתי לקול ישראל אבל כשסיימתי פעם תוכנית ב־צ'או' — בתחילת שנות ה־80 — זימנו אותי לבירור ויעצו לי באדיבות לא לנסות להיות מהפכן.

הלכתי לשיריון. לטנקים. היינו ארבעה זרועים בטנק. גילינו למשל.